

Enontekiön kunnan lausunto Alueellisesta ehkäisevän päihdetyön suunnitelmasta

Enontekiön kunta kiittää mahdollisuudesta lausua alueellisesta ehkäisevän päihdetyön suunnitelmasta. Kunta pitää suunnitelmaa tarpeellisena ja ajankohtaisena. Ehkäisevä päihdetyö on keskeinen osa hyvinvoinnin edistämistä, ja sen tulee olla pitkäjänteistä sekä eri toimijoiden yhteistä työtä. Suunnitelmassa korostuvat vaikuttaminen, ehkäisy ja varhainen puuttuminen, joita Enontekiön kunta pitää oikeina ja perusteltuina painopisteinä.

Ehkäisevässä päihdetyössä hyvinvointialueen ja kuntien yhteistyö on ratkaisevan tärkeää. Toiminnan tulee olla saumatonta, eikä toimijoiden välille saa muodostua rajapintoja. Moniammatillinen yhteistyö vahvistaa vaikuttavuutta ja mahdollistaa paremman tuen eri elämäntilanteissa oleville ihmisille. Kuntien rajalliset resurssit huomioiden alueellinen toiminta on perusteltua ja tarpeellista – se tuo laajemmat hartiat työn toteuttamiseen.

Kyselyiden perusteella ehkäisevä työ kunnissa kohdistuu pääasiassa lapsiin ja nuoriin. Tämä on tärkeää, mutta Enontekiön kunta korostaa, että kohderyhmänä tulee olla koko väestö – myös työikäiset ja ikääntyneet. Indikaattorit osoittavat, että tilanne Lapissa on monin osin huolestuttava.

Lasten ja nuorten osalta huumeiden ja alkoholin käyttö herättää erityistä huolta. Työikäisillä ja ikääntyneillä puolestaan korostuu nikotiinituotteiden runsas käyttö. Lisäksi alkoholin kulutus on näissä ikäryhmissä keskimäärin muuta maata korkeampaa. Nämä havainnot osoittavat, että ehkäisevää päihdetyötä tarvitaan kaikissa ikäryhmissä ja eri elämänvaiheissa.

Enontekiön kunta painottaa varhaisen puuttumisen merkitystä. Erityisesti lasten ja nuorten kohdalla koulun ja kodin yhteistyön tulee olla tiivistä ja toimivaa. Yhteistyö madaltaa kynnystä puuttua ajoissa ongelmiin. On tärkeää, että kodin ja koulun välillä on yhteinen näkemys: se mikä on kiellettyä koulussa, ei voi olla sallittua kotona. Yhteisistä pelisäännöistä tulee pitää kiinni.

Suunnitelman tavoitteet ja painopisteet on kirjattu selkeästi ja kattavasti. Haasteena on niiden vieminen käytäntöön, sillä päihteiden käyttö on usein henkilökohtainen ja herkkä asia. Siksi työn tulee olla lähellä ihmistä, helposti saavutettavaa ja luottamusta rakentavaa.

Enontekiön kunta korostaa myös kuntien välisen yhteistyön merkitystä. Yhteistyöllä voidaan jakaa osaamista, kehittää toimintamalleja ja hyödyntää resursseja tehokkaammin. Enontekiön kunnan näkemyksen mukaan ehkäisevän päihdetyön onnistuminen edellyttää tiivistä yhteistyötä, riittäviä resursseja, varhaista puuttumista sekä yhteistä sitoutumista. Näillä keinoilla voidaan vaikuttaa siihen, että päihteiden käytön haitat vähenevät ja hyvinvointi Lapissa vahvistuu.